

și oaspeți ca O. M. Bodajanski (Moscova), P. J. Šafárik etc. Membrii Asociației întreprindeau călătorii în celelalte țări slave. Luptau pentru eliberarea de sub jugul feudalismului. Să capete și slovacii drepturi egale cu celelalte popoare, să aibă limba lor literară și literatura lor. În acest sens, poporul trebuia cultivat și trezit la o viață nouă. Asociația activa în popor prin filialele sale. S-a schimbat apoi într-un institut de limbă și literatură. Ducând această luptă, Štúr s-a impus la postul de conducere al intelectualilor slovaci.

Între 1838—1840, Štúr și-a complectat studiile la Halle în Germania. Aceste studii au dat un sens adânc întregii sale activități de mai târziu. Aci s-a inițiat în gândirea dialectică din filosofia lui Hegel. Și-a însușit știința evoluției de la simplu la complex, de la inferior la superior. La Halle, Štúr a studiat indoeuropenistica după metoda istorico-comparativă la prof. August Fr. Pott, Fr. Bopp. etc. Tot acolo a cunoscut pe lingvistul polonez H. Ciegelski și ambii devin în țările lor pionierii indoeuropenisticii.³

În cadrul catedrei și Institutului de limbă și literatură trata, în spiritul nou al timpului, probleme de istoria filozofiei, de estetică, de poetică, de filosofia limbii indoeuropene, de lingvistică generală și de istorie⁴, din care desprinde perspective largi de dezvoltarea slavilor și a slovacilor.

În centrul activității sale, stă codificarea limbii slovac literare, în care Štúr vedea unitatea, deșteptarea și dezvoltarea poporului slovac.⁵ Ca și W. von Humboldt, Štúr sublinia legătura dintre limbă și gândire și explica spiritul limbii din acela al poporului. A interpretat just neologismele și apariția participiilor în -l: *volal* = a chemat » din adjective de tip: *hnilá* = putrezit, *veselá* = vesel, cum a susținut mai târziu A. Meillet. A arătat științific că slovacii sînt un popor aparte, deci trebuie să aibă limba lor literară, deosebită de cea cehă. Totuși slovacii să nu se rupă de chei, ci să rămână alături de ei și să se ajute reciproc.⁷

L'. Štúr a arătat că limba slovacă este străveche, bogată, curată și armonioasă. E ca un centru al celorlalte limbi slave. E o punte între l. slave de apus și de răsărit, iar prin slovacă centrală se leagă și de limbile slave de sud. « Slovaca este ca un ghem în care sînt împletite toate celelalte limbi slave. » De aceea un slovac înțelege cel mai ușor toate celelalte limbi slave, de aceea ceilalți slavi înțeleg foarte ușor limba slovacă. »

Pentru a introduce la slovaci limba lor literară bazată pe cea populară, dădea pildă pe celelalte popoare slave, care au făcut la fel, luptînd. În Slovacia lupta aceasta a fost aprigă, pentru că cei vechi susțineau în frunte cu J. Kollár ceha și scriau în « Hlas » pagini otrăvite contra limbii slovacă. Alții susțineau limba bibliei, vechea slavă, iar alții limba lui A. Bernolák, bazată pe dialectul din jurul Tîrnavei, cu unele elemente din slovacă centrală.

Din motive lingvistice, culturale și istorico-sociale, L'. Štúr a ales ca limbă literară slovacă dialectul central, care este cel mai corect, mai armonios și mai expresiv. În Slovacia este cel mai răspîndit și originea lui merge pînă în limba de cultură a Marei Moravii. Astfel L. Štúr a legiferat ceva ce exista de mult ca limbă literară în clasele de mijloc ale societății slovacă.

³ Vezi V. Blánár, « L'udovit Štúr ako jazykovedec ». « Slovenská reč », 1956, nr. 3—4 pag. 146—168.

⁴ Ján Marták, L'udovit Štúr, Bratislava, 1956.

⁵ « ...rozvitia duchovného života rodu nášho Slovenského vlastným našim nárečím » (Nauka reči slovenskej, 1846, Prespork pag. VII.

⁶ « Nárečia slovenskuo alebo potreba pisanja v tomto nárečí, 1846, Prespork, p. 51 u.

⁷ « Slováci aby se neodtrhli od Čechov ale zotat' v tom zvasku s nimi a vzajomne si pomôct' »... (Nárečia slovenskuo..., pag. 86).

⁸ « Slovenské nárečie je stredom slovanských nárečí, tvorí, prechod od východných k západným, v ňom sú ako v kľbku zvité nitky jednoty všetkých slovanských nárečí... (Nárečia slovenskuo, p. IX).